

На основу члана 7. став 1. Уредбе о безбедности и здрављу на раду на привременим или покретним градилиштима („Службени гласник РС”, број 14/09), министар рада и социјалне политике доноси

**ПРАВИЛНИК
О ПРОГРАМУ, НАЧИНУ И ВИСИНИ ТРОШКОВА ПРИПРЕМЕ И ПОЛАГАЊА
СТРУЧНОГ ИСПИТА ЗА ОБАВЉАЊЕ ПОСЛОВА КООРДИНАТОРА ЗА ИЗРАДУ
ПРОЈЕКТА И СТРУЧНОГ ИСПИТА ЗА ОБАВЉАЊЕ ПОСЛОВА КООРДИНАТОРА
ЗА ИЗВОЂЕЊЕ РАДОВА**

I. Основна одредба

Члан 1.

Овим правилником прописују се програм, начин и висина трошкова припреме и полагања стручног испита за обављање послова координатора за израду пројекта и стручног испита за обављање послова координатора за извођење радова (у даљем тексту: стручни испит).

Стручни испит полажу лица која ће обављати послове координатора за израду пројекта или послове координатора за извођење радова.

II. Програм припреме за полагање стручних испита

Члан 2.

Програм припреме за полагање стручног испита за обављање послова координатора за израду пројекта и стручног испита за обављање послова координатора за извођење радова (у даљем тексту: Програм) садржи следеће:

1) заједничке области, и то:

(1) права, обавезе и одговорности послодавца и запослених у области безбедности и здравља на раду,

(2) минимални захтеви које су инвеститор, односно заступник инвеститора за реализацију пројекта, координатор за израду пројекта, координатор за извођење радова, послодавац и друга лица дужни да испуне у обезбеђивању примене превентивних мера на привременим или покретним градилиштима,

(3) начин и поступак процене ризика на радном месту и у радној околини,

(4) превентивне мере за безбедан и здрав рад на радном месту,

(5) посебне мере и нормативе заштите на раду на градилиштима;

2) посебне области, и то:

(1) за полагање стручног испита за обављање послова координатора за израду пројекта:

- израда Плана превентивних мера,

(2) за полагање стручног испита за обављање послова координатора за извођење радова:

- превентивне мере безбедности и здравља на раду, и то: при коришћењу опреме за рад; од опасног дејства електричне струје у објектима намењеним за рад, радним просторијама и на радилиштима; при коришћењу средстава и опреме за личну заштиту на раду; при излагању азбесту и хемијским материјама; при ручном преношењу терета;

- планирање и изградња објеката.

Програм је одштампан уз овај правилник (Прилог 1) и чини његов саставни део.

III. Припрема за полагање стручног испита

Члан 3.

Припрема за полагање стручног испита врши се по Програму и обављају је предавачи и њихови заменици (у даљем тексту: предавачи) у трајању од 40 школских часова.

Предавачи који обављају припрему за област из члана 2. став 1. тачка 1) подтач. (1) – (3) овог правилника, морају да имају најмање завршене студије другог степена (дипломске академске, специјалистичке академске или специјалистичке струковне студије) у области права, односно основне студије у трајању од најмање четири године у области права и пет година радног искуства у струци.

Предавачи који обављају припрему за области из члана 2. став 1. тачка 1) подтач. (4) и (5) и тачка 2) подтачка (2) овог правилника, морају да имају најмање завршене студије другог степена (дипломске академске, специјалистичке академске или специјалистичке струковне студије), у области: архитектуре, грађевинског инжењерства, електротехничког и рачунарског инжењерства, машинског инжењерства или саобраћајног инжењерства, односно основне студије у трајању од најмање четири године у одговарајућој области техничких наука и пет година радног искуства у струци, а предавачи за област из члана 2. став 1. тачка 2) подтачка (1), поред услова у погледу нивоа и врсте стеченог образовања и лиценцу за одговорног пројектанта у складу са прописима о планирању и изградњи.

Предавачи се одређују из реда истакнутих стручњака за поједине области из Програма.

Члан 4.

Лице које је положило стручни испит за обављање послова координатора за израду пројекта, уколико жели да полаже стручни испит за обављање послова координатора за извођење радова, дужно је да присуствује свим часовима који су обухваћени припремом за полагање стручног испита за обављање послова координатора за извођење радова, а који се односе на област из члана 2. став 1. тачка 2) подтачка (2) овог правилника.

Лице које је положило стручни испит за обављање послова координатора за извођење радова, уколико жели да полаже стручни испит за обављање послова координатора за израду пројекта, дужно је да присуствује свим часовима који су обухваћени припремом за полагање стручног испита за обављање послова координатора за израду пројекта, а који се односе на област из члана 2. став 1. тачка 2) подтачка (1) овог правилника.

Члан 5.

Пријава за припрему за полагање стручног испита подноси се Управи за безбедност и здравље на раду на одговарајућем обрасцу (Прилог 2 и 3), који су одштампани уз овај правилник и чине његов саставни део.

Пријава за припрему за полагање стручног испита обухвата и прво полагање одговарајућег стручног испита, односно сматра се и пријавом за прво полагање одговарајућег стручног испита.

Пријаву за припрему за полагање стручног испита може да поднесе лице које испуњава одговарајуће услове из члана 5. или члана 6. Уредбе о безбедности и здрављу на раду на привременим или покретним градилиштима.

Члан 6.

Лице које је поднело пријаву за припрему за полагање стручног испита јесте кандидат.

Кандидат уз пријаву прилаже:

1) диплому о нивоу и врсти образовања (оверен препис или оверена фотокопија дипломе);

2) фотокопију личне карте;

3) доказ о уплати трошкова за припрему за полагање стручног испита.

Поред доказа из става 2. овог члана уз пријаву за припрему за полагање стручног испита за обављање послова координатора за израду пројекта кандидат прилаже лиценцу за одговорног пројектанта у складу са прописима о планирању и изградњи (оверен препис или

оверена фотокопија лиценце), а уз пријаву за припрему за полагање стручног испита за обављање послова координатора за извођење радова кандидат прилаже доказ о најмање три године радног искуства на пословима изградње објекта или пословима безбедности и здравља на раду код извођача радова.

Члан 7.

Управа за безбедност и здравље на раду дужна је да писменим путем обавести кандидата о датуму, времену и месту одржавања припреме за полагање или полагања стручног испита, најкасније 15 дана пре датума одређеног за одржавање припреме за полагање, односно за полагање стручног испита.

Члан 8.

Пре почетка припреме за полагање и полагања стручног испита утврђује се идентитет кандидата увидом у личну карту или другу личну исправу.

За време припреме за полагање и полагања стручног испита кандидати поступају узимајући у обзир правила из Кодекса пословне етике („Службени гласник РС”, број 1/06), а предавачи поступају узимајући у обзир правила из Кодекса понашања државних службеника („Службени гласник РС”, број 29/08).

Члан 9.

Кандидат је дужан да присуствује припреми за полагање стручног испита у трајању од најмање 80% од укупног броја часова утврђеног у члану 3. став 1. овог правилника.

Ако кандидат не приступи припреми за полагање стручног испита или ако није био присутан на довољном броју часова утврђеном у ставу 1. овог члана и члану 4. овог правилника, сматраће се да није обавио припрему за полагање стручног испита и не може приступити полагању стручног испита.

На писмени захтев кандидата, уз који подноси одговарајуће доказе, Управа за безбедност и здравље на раду може одложити припрему за полагање стручног испита ако је кандидат из оправданих разлога спречен да приступи припреми за полагање стручног испита.

Оправданим разлогом због којег кандидат није присушио припреми за полагање стручног испита сматра се несрећа, смрт у породици, повреда или болест кандидата или члана његове уже породице, као и одсуство које је последица елементарних непогода и других непредвидивих случајева.

IV. Полагање стручног испита

Члан 10.

Стручни испит полаже се пред Комисијом за полагање стручног испита за обављање послова координатора за израду пројекта и координатора за извођење радова (у даљем тексту: Комисија).

Комисија има председника, три члана и секретара.

Председник, чланови Комисије и секретар имају заменике.

Решењем министра надлежног за рад одређују се предавачи из члана 3. овог правилника и међу њима се одређује председник Комисије и његов заменик, чланови Комисије и њихови заменици, као и секретар и његов заменик.

Комисијом руководи председник Комисије, а за време његовог одсуства заменик председника Комисије.

Члан 11.

Полагање стручног испита обавља се у року од 30 дана после завршене припреме за полагање стручног испита.

Члан 12.

Стручни испит за обављање послова координатора за израду пројекта полаже се писмено и то:

1) попуњавањем теста који обухвата заједничке области, односно области из члана 2. став 1. тачка 1) овог правилника и

2) израдом Плана превентивних мера у складу са Уредбом о безбедности и здрављу на раду на привременим или покретним градилиштима.

Тест из става 1. овог члана садржи 20 питања, која су укупно вреднована са 40 бодова.

Полагање испита из става 1. овог члана почиње преузимањем теста.

Попуњавање теста траје један сат.

Кандидат који је на тесту остварио најмање 30 бодова положио је тест.

Оцењивање се врши оценом „положио” или „није положио”.

Кандидат који је положио тест може да приступи изради Плана превентивних мера из става 1. овог члана.

Израда Плана превентивних мера почиње добијањем задатка од испитивача за ту област и траје три сата.

Након израде Плана превентивних мера кандидат приступа одбрани рада пред испитивачем.

Оцењивање се врши оценом „положио” или „није положио”.

Кандидат је положио стручни испит из става 1. овог члана ако је положио тест и израду Плана превентивних мера.

Кандидат који је положио стручни испит за обављање послова координатора за извођење радова, уколико жели да полаже испит из става 1. овог члана полаже одговарајућу разлику у испитима, односно израђује План превентивних мера из члана 2. став 1. тачка 2) подтачка (1).

Члан 13.

Стручни испит за обављање послова координатора за извођење радова полаже се писмено попуњавањем теста који обухвата области из члана 2. став 1. тачка 1) и тачка 2) подтачка (2) овог правилника.

Тест из става 1. овог члана садржи 50 питања, која су укупно вреднована са 100 бодова.

Полагање испита из става 1. овог члана почиње преузимањем теста.

Попуњавање теста траје три сата.

Кандидат, који је на тесту остварио најмање 75 бодова положио је тест.

Оцењивање се врши оценом „положио” или „није положио”.

Кандидат који је положио стручни испит за обављање послова координатора за израду пројекта, уколико жели да полаже испит из става 1. овог члана полаже одговарајућу разлику у испитима, односно попуњава тест који обухвата области из члана 2. став 1. тачка 2) подтачка (2) овог правилника.

Члан 14.

Комисија припрема, прегледа и оцењује тестове из чл. 12. и 13. овог правилника.

Председник Комисије одговоран је за припрему тестова.

Комисија је дужна да омогући кандидату увид у његов тест.

Члан 15.

Управа за безбедност и здравље на раду, на писмени захтев кандидата, уз који поднесе одговарајуће доказе, може одложити полагање стручног испита, ако је кандидат из оправданих разлога из члана 9. став 4. овог правилника спречен да полаже стручни испит.

Ако кандидат не приступи полагању стручног испита или ако пре полагања стручног испита изјави да одустаје од полагања стручног испита, сматраће се да није положио стручни испит.

Изостанак са испита, односно одустајање од полагања кандидат може да оправда ако, одмах или најкасније у року од седам дана, достави писмене доказе о оправданости изостанка, односно одустајања.

Председник Комисије може одложити започето полагање стручног испита ако је кандидат због болести или из других оправданих разлога спречен да настави полагање стручног испита.

Члан 16.

Кандидат који не положи стручни испит, може поднети пријаву за поновно полагање стручног испита по истеку три месеца од претходног полагања стручног испита.

Образац пријаве за поновно полагање стручног испита (Прилог 4 и 5) одштампани су уз овај правилник и чине његов саставни део.

Кандидат је дужан да понови припрему за полагање стручног испита ако у року од годину дана од завршене припреме за полагање стручног испита не положи стручни испит.

Члан 17.

Секретар Комисије води евиденцију о дневној присутности кандидата припреми за полагање стручног испита на одговарајућем обрасцу (Прилог 6) који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Члан 18.

О току полагања стручног испита води се одговарајући записник који потписују председник, чланови и секретар Комисије.

Образац записника из става 1. овог члана (Прилог 7 и 8) одштампани су уз овај правилник и чине његов саставни део.

Тест и План превентивних мера које је кандидат израдио чине саставни део записника.

Управа за безбедност и здравље на раду води евиденцију о кандидатима за припрему и полагање стручног испита.

Члан 19.

Кандидату који је положио стручни испит издаје се:

1) Уверење о положеном стручном испиту за обављање послова координатора за израду пројекта;

2) Уверење о положеном стручном испиту за обављање послова координатора за извођење радова.

Обрасци уверења из става 1. овог члана (Образац 1 и 2) одштампани су уз овај правилник и чине његов саставни део.

V. Висина трошкова припреме и полагања стручног испита

Члан 20.

Висина трошкова припреме за полагање и полагања стручног испита износи 25.000 динара по кандидату.

Висина трошкова припреме за полагање и полагања стручног испита кандидата који полаже стручни испит из члана 4. овог правилника, износи 13.000 динара.

Висина трошкова поновног полагања стручног испита износи 5.000 динара.

Износ средстава утврђен у ст. 1–3. овог члана уплаћује се на рачун буџета Републике Србије.

Члан 21.

Предавачима, односно члановима Комисије и њиховим заменицима за њихов рад у току припреме и полагања стручног испита, односно секретару Комисије и његовом заменику за њихов рад у току полагања стручног испита, припада накнада чија висина се одређује решењем из члана 10. овог правилника.

VI. Завршна одредба

Члан 22.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Број 110-00-00010/2010-01
У Београду, 24. септембар 2010. године

МИНИСТАР

Расим Љајић

ПРОГРАМ ПРИПРЕМЕ ЗА ПОЛАГАЊЕ СТРУЧНОГ ИСПИТА ЗА ОБАВЉАЊЕ ПОСЛОВА КООРДИНАТОРА ЗА ИЗРАДУ ПРОЈЕКТА И СТРУЧНОГ ИСПИТА ЗА ОБАВЉАЊЕ ПОСЛОВА КООРДИНАТОРА ЗА ИЗВОЂЕЊЕ РАДОВА

1. ЗАЈЕДНИЧКЕ ОБЛАСТИ

1. Права, обавезе и одговорности послодавца и запослених у области безбедности и здравља на раду

1.1. Закон о безбедности и здрављу на раду („Службени гласник РС”, број 101/05) – значење појединих израза; лица која остварују право на безбедност и здравље на раду; превентивне мере; обавезе и одговорности послодавца (опште обавезе, посебне обавезе, оспособљавање запослених); права и обавезе запослених; организовање послова безбедности и здравља на раду; представник запослених за безбедност и здравље на раду; евиденција, сарадња и извештавање; надзор.

2. Минимални захтеви које су инвеститор, односно заступник инвеститора за реализацију пројекта, координатор за израду пројекта, координатор за извођење радова, послодавац и друга лица дужни да испуне у обезбеђивању примене превентивних мера на привременим или покретним градилиштима

2.1. Уредба о безбедности и здрављу на раду на привременим или покретним градилиштима („Службени гласник РС”, број 14/09) – значење појединих израза; одређивање координатора за израду пројекта и координатора за извођење радова; план превентивних мера; пријава градилишта; фаза израде пројекта (примена начела превенције, послови координатора за израду пројекта); фаза извођења радова (примена начела превенције, послови координатора за извођење радова); одговорност инвеститора, односно заступника инвеститора, послодавца и других лица; обавезе послодавца (опште обавезе, обавештавање запослених, сарадња са запосленима); обавезе других лица на градилишту; надзор.

3. Начин и поступак процене ризика на радном месту и у радној околини

3.1. Правилник о начину и поступку процене ризика на радном месту и у радној околини („Службени гласник РС”, бр. 72/06, 84/06-исправка и 30/10) – основ и сврха процене ризика; обухват процене ризика; општи подаци о послодавцу; опис технолошког и радног процеса, опис средстава за рад и средстава и опреме за личну заштиту на раду; снимање организације рада; препознавање и утврђивање опасности и штетности на радном месту и у радној околини; процењивање ризика у односу на опасности и штетности; утврђивање начина и мера за отклањање, смањење или спречавање ризика; закључак; измене и допуне акта о процени ризика; покретање поступка процене ризика; одређивање лица одговорних за спровођење процене ризика; план спровођења поступка процене ризика; провера ефикасности примене акта о процени ризика.

4. Превентивне мере за безбедан и здрав рад на радном месту

4.1. Правилник о превентивним мерама за безбедан и здрав рад на радном месту („Службени гласник РС”, број 21/09) – обавезе послодавца; обавештавање запослених; оспособљавање запослених; сарадња послодавца и запослених.

5. Посебне мере и нормативи заштите на раду на градилиштима

5.1. Правилник о заштити на раду при извођењу грађевинских радова („Службени гласник РС”, број 53/97) – уређење градилишта; земљани радови; радна платформа и лестве (помоћни ослонци); заштита од пада преко ивице и упада у отвор;

зидарски радови; вертикалне лестве са леђобраном и пењалице; грађење фабричких димњака и појам рада на висини; складиштење резане грађе и сортимената; тесарски радови; коси прилази, пролази и рампе; радни подови; заштитна ограда; радне скеле; носеће скеле; висеће скеле; заштитне скеле; радови у близини саобраћаја; израда елемената од преднапрегнутог бетона; армирачки радови; бетонски радови; радови на крову; монтажно грађење; рушење објеката; изградња путева; изградња мостова; кесонски радови; побијање готових шипова; израда прибоја, загата и дијафрагми; уређај за монтажу готових бетонских носача; мере заштите при радовима на висини; тунелски радови; минерски радови; рад са грађевинском механизацијом; дизалице и пренос материјала и опреме; превоз материјала и опреме; привремена електрична инсталација; опасне материје; садржај пријаве о почетку радова.

5.2. Правилник о садржају елабората о уређењу градилишта („Службени гласник РС”, број 31/92) – циљ и сврха елабората о уређењу градилишта.

2. ПОСЕБНЕ ОБЛАСТИ

2.1. За полагање стручног испита за обављање послова координатора за израду пројекта

2.1.1. Израда Плана превентивних мера

2.1.1.1 Уредба о безбедности и здрављу на раду на привременим или покретним градилиштима („Службени гласник РС”, број 14/09) – План превентивних мера (шема градилишта, односно ситуациони план; опис организације и технологије извођења радова; план фаза и рокова извођења појединих радова, са детаљним инструкцијама за координацију активности послодавца и других лица; специфичне мере за безбедан и здрав рад у односу на индустријске активности у близини градилишта; специфичне мере за безбедан и здрав рад за радове наведене у Прегледу радова при којима се појављује специфичан ризик од настанка повреда и оштећења здравља запослених.

2.2. За полагање стручног испита за обављање послова координатора за извођење радова

2.2.1. Превентивне мере безбедности и здравља на раду при коришћењу опреме за рад

2.2.1.1 Правилник о превентивним мерама за безбедан и здрав рад при коришћењу опреме за рад („Службени гласник РС”, број 23/09) – обавезе послодавца; превентивни и периодични прегледи и испитивања опреме за рад; обавештавање запослених; оспособљавање запослених; сарадња послодавца и запослених.

2.2.2.2. Правилник о мерама и нормативима заштите на раду на оруђима за рад („Службени лист СФРЈ”, број 18/91) – мере и нормативи заштите на раду; смештај оруђа; натписи и упозорења; заштитне направе; заштитни уређаји; заштитна блокада; оруђа са опасним зрачењем; ручни механизовани алат; отклањање сметњи, одржавање и транспорт оруђа; уређивање места рада; посебне одредбе.

2.2.2.3. Правилник о поступку прегледа и испитивања опреме за рад и испитивања услова радне околине („Службени гласник РС”, бр. 94/06 и 108/06-исправка) – прегледи и испитивања опреме за рад (предмет превентивних и периодичних прегледа и испитивања опреме за рад, опрема за рад која подлеже превентивним и периодичним прегледима и испитивањима, вршилац превентивних и периодичних прегледа и испитивања опреме за рад, стручни налаз, садржина стручног налаза, рокови за превентивне прегледе и испитивања опреме за рад, рокови за периодичне прегледе и испитивања опреме за рад), испитивање услова радне околине (предмет превентивних и периодичних испитивања услова радне околине, садржина и обим испитивања, испитивање микроклиме, испитивање хемијских штетности, испитивање физичких штетности, испитивање осветљености, вршилац превентивних и периодичних испитивања услова радне околине, стручни налаз, садржина стручног налаза, извештај о испитивању, рокови за

превентивне прегледе и испитивања услова радне околине, рокови за периодична испитивања услова радне околине).

2.2.2. Превентивне мере од опасног дејства електричне струје у објектима намењеним за рад, радним просторијама и на радилиштима

2.2.2.1. Правилник о општим мерама заштите на раду од опасног дејства електричне струје у објектима намењеним за рад, радним просторијама и на радилиштима („Службени гласник СРС”, бр. 21/89) (чл. 87 до 121) – радне просторије и радилишта (сталне електричне инсталације, привремене електричне инсталације); преносни алат, преносне електричне светиљке и заштитни трансформатори; испитивање, надзор и контрола.

2.2.3. Превентивне мере безбедности и здравља на раду при коришћењу средстава и опреме за личну заштиту на раду

2.2.3.1. Правилник о превентивним мерама за безбедан и здрав рад при коришћењу средстава и опреме за личну заштиту на раду („Службени гласник РС”, број 92/08) – обавезе послодавца (обезбеђивање средстава и опреме за личну заштиту на раду, одређивање средстава и опреме за личну заштиту на раду, процена средстава и опреме за личну заштиту на раду, коришћење средстава и опреме за личну заштиту на раду); обавештавање запослених; сарадња послодавца и запослених.

2.2.4. Превентивне мере безбедности и здравља на раду при излагању азбесту и хемијским материјама:

2.2.4.1. Правилник о превентивним мерама за безбедан и здрав рад при излагању азбесту („Службени гласник РС”, број 106/09) – обавезе послодавца (опште обавезе, посебне обавезе); праћење здравственог стања запослених; обавештавање запослених; оспособљавање запослених; сарадња послодавца и запослених.

2.2.4.2. Правилник о превентивним мерама за безбедан и здрав рад при излагању хемијским материјама („Службени гласник РС”, број 106/09) – обавезе послодавца (процењивање ризика у односу на опасне хемијске материје, примена начела превенције, превентивне мере, поступци у случају повреда на раду и опасних појава, информисање и оспособљавање запослених); забране; праћење здравственог стања; сарадња послодавца и запослених.

2.2.5. Превентивне мере безбедности и здравља на раду при ручном преношењу терета:

2.2.5.1. Правилник о превентивним мерама за безбедан и здрав рад при ручном преношењу терета („Службени гласник РС”, број 106/09) – обавезе послодавца; обавештавање запослених; оспособљавање запослених; сарадња послодавца и запослених.

2.2.6 Планирање и изградња објеката

2.2.6.1. Закон о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, бр. 72/09 и 81/09) – значење појединих израза; грађевински производи; регистар инвеститора; правила грађења; изградња објеката (садржина и врсте техничке документације, идејни пројекат, главни пројекат, посебне врсте главних пројеката, извођачки пројекат, пројекат изведеног објекта, идејни пројекат за грађење објеката и извођење радова за које се не издаје грађевинска дозвола, израда техничке документације, одговорни пројектант, техничка контрола, чување техничке документације, ревизија пројеката); грађење (пријава радова, припрема за грађење, извођач радова, одговорни извођач радова, обавезе извођача радова и одговорног извођача радова, стручни надзор); употребна дозвола (технички преглед објекта, комисија за технички преглед објекта, пробни рад, издавање употребне дозволе, одржавање објекта).

